

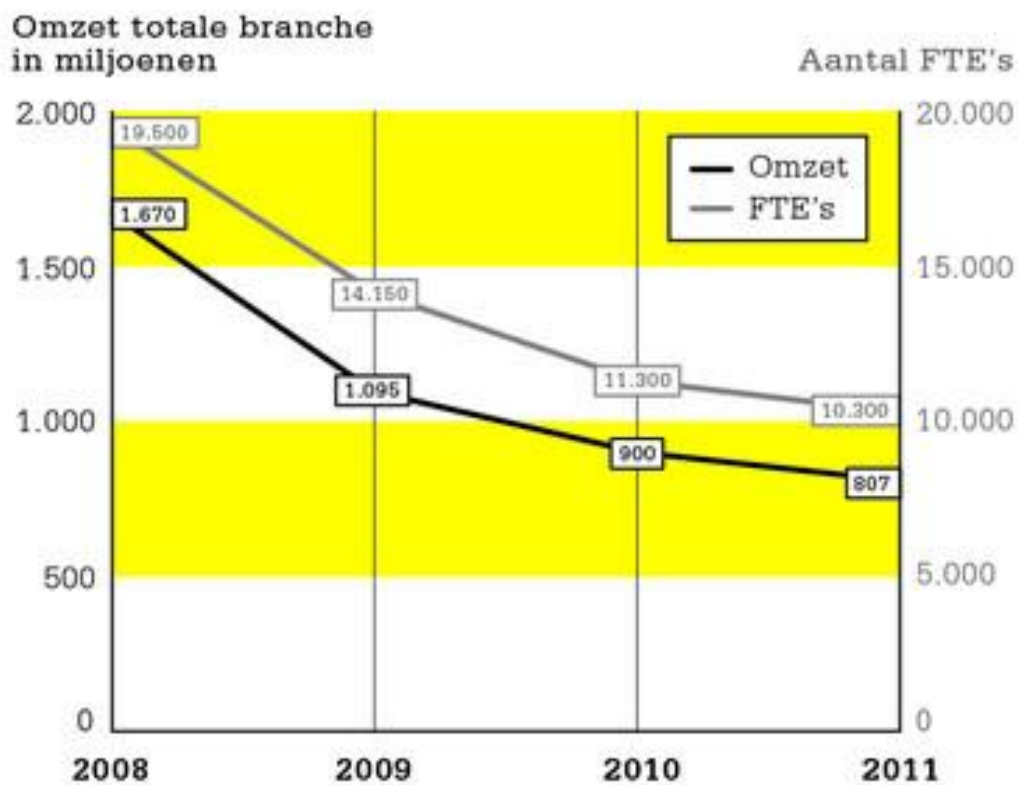
Donderdag, 01 november 2012

Benchmark jaarcijfers 2011: architectenbranche gehalveerd

De omzet en werkgelegenheid in architectenbranche zijn tussen 2008 en 2011 gehalveerd. Het aantal voltijdbanen daalde sinds het begin van de crisis in 2008 van 19.500 banen naar 10.300. De omzet liep in die periode terug van circa € 1,7 miljard naar € 0,8 miljard. Dat blijkt uit de benchmark jaarcijfers 2011, die de BNA onder zijn leden heeft gehouden.

'De architectenbranche is hiermee één van de zwaarst getroffen branches in de Nederlandse economie. Dat is niet alleen erg voor de branche maar ook voor ons land,' aldus BNA-voorzitter Willem Hein Schenk. 'We moeten blijven investeren in en profiteren van nieuwe ontwerp oplossingen voor wonen, zorg, onderwijs, duurzaamheid en herbestemming. En dat gebeurt nu door de economische situatie, terugvallende investeringen en risicomijdende opdrachtgevers te weinig. Dat zien we duidelijk terug in de jaarcijfers over 2011. Om de verbeeldingskracht en oplossingen van architecten te blijven benutten roep ik particuliere en professionele opdrachtgevers, kabinet en gemeenten op in te zetten op goede architectuur. Voor henzelf, maar ook als collectief belang.'

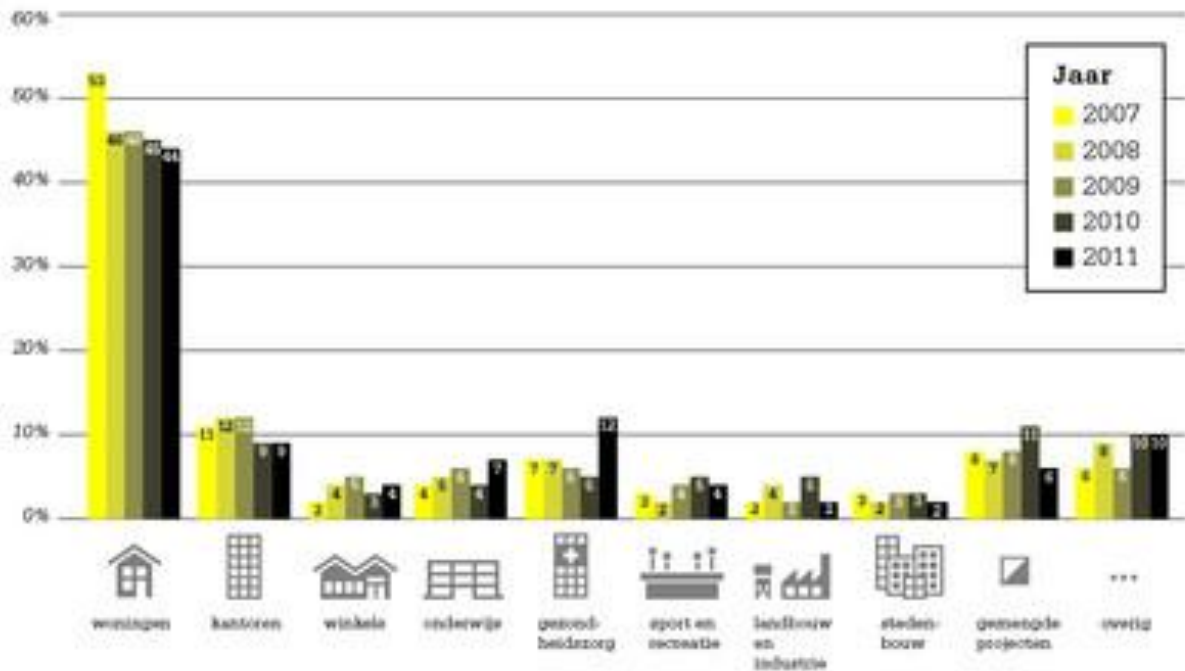
Architectuurbranche

Bron: BNA Benchmark Jaarcijfers 2008-2011, Stratus
(o.b.v. extrapolatie jaarcijfers BNA leden)

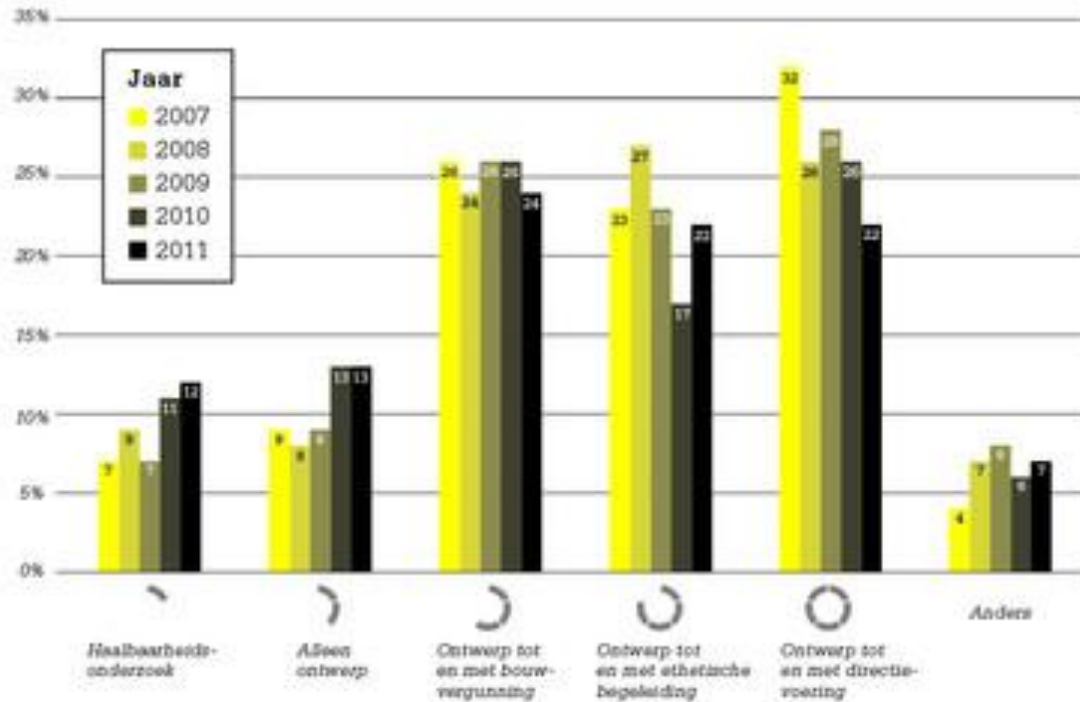
De omzet en werkgelegenheid zijn sinds 2008 gehalveerd. In totaal heeft maar 48% van de bureaus het jaar in bedrijfseconomische zin positief afgesloten. De nettobezetting (4.1 FTE) en -omzet (€ 334.000) per bureau zijn gelijk gebleven. Door de lagere brancheomzet is er sprake van heftige concurrentie, waardoor de druk op de bureaus verder is gestegen.

Verdeling van de omzet per deelsector van 2007 tot 2011

Woningen blijven een belangrijk - maar kleiner - deel uitmaken van de netto-omzet voor architecten (44% in 2011). Ook het omzetaandeel uit kantoren (9%) neemt af. Opvallend is de relatieve toename van omzet uit onderwijs- (van 4 naar 7%) en zorginstellingen (van 7 naar 12%). De meeste andere marktcategoryën laten slechts een beperkte relatieve daling of stijging zien.

Positie van de architect in bouwprojecten van 2007 tot 2011

De rol en positie die architecten innemen in bouwprojecten verandert. Opvallend is de toenemende netto-omzet van architecten uit haalbaarheidsonderzoeken (12% in 2011) en ontwerp tot en met esthetische begeleiding (22%). Omzet uit ontwerp tot en met directievoering (22%) laat een dalende tendens zien.

Een nieuwe realiteit

De cijfers laten zien hoe de crisis de architectenbranche onverminderd hard raakt. Tegelijkertijd bieden ze inzicht in een nieuwe realiteit. In deze realiteit moeten ondernemende architecten bepalen waar hun eigen kansen en uitdagingen liggen. De BNA ondersteunt hen daarbij door:

- Nieuwe markten te verkennen: BNA Onderzoek verkent via ‘communities of practice’ samen met bureaus en opdrachtgevers toekomstige ontwerp-opgaven. BNA International ondersteunt architectenbureaus bij ondernemen in het buitenland.
- Promotie bij opdrachtgevers: met de crossmediale campagne Goed plan? Architect, de prijsvraag BNA Gebouw van het Jaar, de Dag van de Architectuur en lobby richting politiek, Rijksoverheid en gemeenten toont de BNA de meerwaarde van architectuur voor opdrachtgevers.
- Stimuleren van ondernemerschap en innovatie: met een speciaal programma gericht op ondernemerschap, het Manifest Beter Aanbesteden, een geheel vernieuwd aanbod van de BNA Academie en de kennis- en innovatieagenda BEAU stimuleert de BNA ondernemerschap, kwaliteit en innovatie in de branche.

Cijfers afkomstig uit het rapport Benchmark BNA jaarcijfers 2011